

Matukio ya Onyo Yanayoendana - Namba ya Nne

Temelên Baweriyê û Metirsiya Ji Bîrkirinê: Dersên ji Pêxemberî û Dîrokê

Jeff Pippenger

2023-08-08

Ni nde azigisha ubumenyi? Kandi ni nde azahesha gusobanukirwa inyigisho? Ni abamaze gucutsa ku mata, kandi bakuwe ku mabere.

Kukumbekela ngambulwilo ku funsisu, funsisu ku funsisu; ngambulwilo ku mulongo, mulongo ku mulongo; pano panono, ne popa panono:

Nokuti n’eminwa egikogota n’olulimi olulala ni ho alayogera eri abantu bano. Be yamugamba nti, Kino kye kiwummulo kye munaawummuzisa omukooye okuwummula; era kino kye kiwonyezo: naye ne batayagala kuwulira.

Naye liloba ya Nkolo ezalaki mpo na bango mobeko likolo ya mobeko, mobeko likolo ya mobeko; molongo likolo ya molongo, molongo likolo ya molongo; awa mwa moke, mpe kuna mwa moke; mpo ete bakende, mpe bakwea nsima, mpe babukana, mpe bakangama na motambo, mpe bakamatama. Yisaya 28:9–13.

Aya mavhesi okuva mu Isaaya gaakomekkerezebwoako emirundi n’emirundi mu Mmeeza za Kaabakuuku. Wano nneetaaga okukwataako bukwasu ku nsonga emu oba bbiri okuva mu mavhesi gano agasooka, okugattako ku kukubaganya ebirowoozo okuliwo kaakano. Ekitundu kino kiraga abantu abalemwa ekigezo, kubanga “bagenda, ne bagwa emabega, ne bamenyeka, ne basibibwa mu mutego, ne bakwatibwa.” Baali bantu abalemwa ekigezo ekikwata ku abo Katonda be yali agezaako “okuyigiriza” “okutegeera” “okumanya” oba “enjigiriza.” Kyali kigezo ekyali nga kyesigamiziddwa ku kutegeera okwongerera kw’okumanya, n’olwekyo kyali kye kigezo kye kimu ekyawula abagezi n’ababi mu ssuula ey’ekkumi n’ebiri eya Danyeri, kubanga bannabbi bonna bakkiriziganya era balaga enkomerero y’ensi. Mu Danyeri ekkumi n’ebiri, “abagezi” bategeera, naye “ababi” tebategeera kweyongerera kwa kumanya.

[illegible]

هل هك اى عشيئ ىن اكهزى كاپ . موهن ئرزودهد ادزورىپ ىبئتك وانهل ئول و مرئل و ،موهن ئرخب
هك نهكهده رىبهل هىكههرمس هتش وهئ هكنوچ تئد ئل ن اى او هؤه وهب ،نهكههكرمس ادهكه موهن دركىقات
موهن ئبهده مرابوود ووژئم مك هى موهن شىوهئ و ،نهكهه رىبهل ووبان .

“Hatuna la kuogopa kuhusu wakati ujao, isipokuwa tutakaposahau njia ambayo Bwana ametuongoza, na mafundisho Yake katika historia yetu ya zamani.” Life Sketches, 196.

Nzambi ka yandi nsoniki ya mvwanganinu ve, mpe dikwenda ya ngolo ya solo yina kele nde mbikudi nyonso ya Biblia ke monisaka mulongo mosi ya bisakulu. Bawu nyonso ve ke mona mambu mosi mpamba-mpamba na kati ya mulongo yango, kansi ntangu nyonso kele mulongo mosi kaka ya mambu na nsuka ya nsi-ntoto. Yo kele mambu yina ke twadisa na nsuka ya ntangu ya lemvo, mpe na manima na yo kele bampasi sambwadi ya nsuka, yina ke suka na Kuvutuka ya Zole ya Klisto. Lisolo ya mbikudi mosi lenda vanda ya bantu ya Nzambi ya kwikama na kati ya mulongo yango ya masolo, kansi kimbangi ya mbikudi yankaka lenda vanda ya bantu ya Nzambi ya kukonda kwikama, to ya États-Unis, Vatican, Nations Unies, basumbidi ya ntoto to Islam, kansi ntangu nyonso kele mulongo mosi kaka.

Malaki 'Elijaa farri, as well as farriyingal ni irepresenda ta pagpakaladjan id Revelation chapter one, fourteen and eighteen, ug in farri ni Daniel eleven ug twelve, are in mismu ya aysa ka farri. Purtinaning baluy aysa ka guhit nu kasaysayan, pagka may sarii-sarii ran a talagang ambag para ta sugilanun.

Nsangu ya pwelele yina bantu bonso nyonso ke bakisaka ve mbote na yina me tala nsangu yina ya sipesiale, kele mambu yai: yo ke monisamaka kaka na bantu ya Nzambi penepene mpenza na nsuka ya ntangu ya komekama ya bantu. Sambu beto zaba nde nsangu yina ya sipesiale ke kebisaka ntangu nyonso nde nsuka ya ntangu ya komekama me kuma pene-pene, beto ta tala ntangu yai, mbala ya nkaka, kifwani yina kele pwelele mpenza na Biblia ya nsuka ya ntangu ya komekama.

Uyo utali wa buswe, leka atale wa buswe chimo; ne uyo uwafita, leka afite chimo; ne uyo uwololoke, leka wololoke chimo; ne uyo uwa mushilo, leka abe uwa mushilo chimo.
Ukusokolola 22:11.

Mbala ya suka ya ntangu ya komekama esakolama na esika mosantu na likoló na maloba ya verse ya zomi na moko, esengeli ete ezala na nsango moko ya kokebisa ya sipesiale, ya esakweli, oyo ewuti na buku ya Emoniseli, mpe oyo efungwami mpo na basaleli ya Nzambe.

Na akambila, “Usikazie muhuri maneno ya unabii wa kitabu hiki; kwa maana wakati umekaribia. Yeye aliye dhalimu, na aendelee kuwa dhalimu bado; naye aliye mchafu, na aendelee kuwa mchafu bado; naye aliye mwenye haki, na aendelee kuwa mwenye haki bado; naye aliye mtakatifu, na aendelee kuwa mtakatifu bado.” Ufunuo 22:10, 11.

Mbele ya mapigo saba ya mwisho, kunapaswa kuwapo ujumbe maalumu wa kinabii utakaotambuliwa na watu wa Mungu. Wakati ule “umekaribia,” “unabii wa kitabu hiki” (unabii wa Ufunuo) uliokuwa umefungwa muhuri utafunguliwa. Unabii pekee katika kitabu cha Ufunuo ambao umefungwa muhuri ni unabii wa radi saba.

Ndzi vona ntsumi yin'wana ya matimba yi xika hi le tilweni, yi ambale papa: naswona nkwangulatilo a wu ri ehenhla ka nhloko ya yona, naswona xikandza-matilo xa yona a xi fana ni dyambu, naswona milenge ya yona a yi fana ni tinsika ta ndzilo; naswona a yi ri ni buku leyitsongo leyi pfulekeke evokweni ra yona: kutani yi veka nenge wa yona wa xinene ehenhla ka lwandle, ni wa ximatsi ehenhla ka misava, kutani yi huwelela hi rito lerikulu, kukota loko nghala yi bongola: naswona loko yi huwelelile, mabingu ya nkombo ma humesa marito ya wona. Kutani loko mabingu ya nkombo ma humesile marito ya wona, a ndzi ri kusuhi ni ku tsala: kutani ndzi twa rito ri huma etilweni ri ku eka mina, Pfalela swilo leswi mabingu ya nkombo ma swi humeseke, naswona u nga swi tsali. Nhlavutelo 10:1–4.

Ku nshinda nke ya kujariza kwa muntu gufunga, igihe “umwanya uri hafi,” hazoba uguhishurwa kw'ukuri kudasanzwe kwa Bibiliya kumenya “ibikwiye kubaho vuba.” Umumarayika akomeye wo mu Ibyahishuriwe Yohana icumi ni Yesu Kristo, yarize nk'Intambwe.

“Umumarayika w'ubushobozi bwinshi wigishije Yohana ntiyari uwo muni undi muntu usanzwe, ahubwo yari Yesu Kristo ubwe. Gushyira ikirenge cye cy'iburyo ku nyanja, n'icy'ibumoso ku butaka bwumutse, bigaragaza uruhare ari gukora mu bihe bisoya by'intambara ikomeye iri hagati ye na Satani. Uwo mwanya werekana ububasha bwe busesuye n'ubutware bwe ku isi yose. Iyo ntambara yarushijeho gukomera no kurushaho kugirwa iya ngombwa uko ibihe byagiye bisimburana, kandi izakomeza bityo kugeza ku bihe bya nyuma, ubwo imikorere y'ubuhanga bukomaye bw'imbaraga z'umwijima izagera ku gasongero kayo. Satani, yifatanyije n'abanyabyaha, azayobya isi yose n'amatorero atemera urukundo rw'ukuri. Ariko umumarayika w'ubushobozi bwinshi arasaba ko bamwitaho. Avuga n'ijwi riranga. Agomba kugaragariza abishyize hamwe na Satani ngo barwanye ukuri imbaraga n'ubutware by'ijwi rye.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Ku nkomo ya vikeo, “makanisa” ayo “Shetani” akudanganya akudanganyika kwa sababu hawakupokea upendo wa “kweli.” Neno “kweli” katika fungu kutoka 2 Wathesalonike ambalo Dada White amerejelea sasa hivi ndilo neno kuu la Kigiriki lililotokana na neno la Kiebrania linalotafsiriwa kuwa “kweli,” ambalo limeundwa kwa herufi tatu za Kiebrania na linamwakilisha Alfa na Omega. Je, kuna ushahidi wowote wa kibiblia kwamba ile kweli inayohusiana na kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza, ambayo inawakilisha sifa ya tabia ya Kristo, ndiyo ile kweli inayokataliwa na kwa hiyo huzalisha upotovu mkuu?

Basi, bakwetu, twamilomba kwa kwisa kwa Mfumu wetu Yesu Kristo ne kwa kusanguluka kwetu pamo kuli yandi, nde beno kubuluka ntima malembe ve to beno yangalala ve, ata kwa mpeve, ata kwa ndinga, ata kwa mukanda bonso ti mekatuka kima beto, bonso nde Kilumbu ya Kristo mefika pene. Muntu mosi ve kabuna beno na mutindu mosi nyonso; sambu kilumbu yina kekwise ve, kana ve kubuya kukwiza ntete, mpi muntu ya disumu kumonisama, mwana ya kubunga; yandi yina ketelamaka mpi ketombwamaka zulu ya nyonso yina kebingamaka Nzambi to yina kesambukamaka; na mutindu nde yandi, bonso Nzambi, kevanda na tempelo ya Nzambi, ke kudimonisa nde yandi kele Nzambi. Beno keyibuka ve nde, ntangu mono vandaka kaka ti beno, mono tubilaka beno mambu yai? MPI ntangu yai beno mezaba yina kekangaka, sambu yandi kumonisama na ntangu na yandi. Sambu ngindu ya masumu mesala dezia; kaka yandi yina ntangu yai kekangaka, ta landa kukanga tii ntangu yandi ta katulama na

nzila. Bongo na nima muntu yina ya mbi ta monisama, yandi yina Mfumu ta manisa na mpeve ya yinwa na yandi, mpi ta fwa yandi na nsemo ya kwisa na yandi; yandi yina kwisa na yandi kele landila kisalu ya Satana, na ngolo nyonso mpe na bidimbu mpe na mambu ya ngitukulu ya luvunu, mpi na lukusi nyonso ya buzengi na kati ya bantu yina kebunga; sambu bo ndimaka ve luzolo ya kieleka, sambu bo vuluka. Mpi sambu na yai Nzambi ta tindila bo dibunga ya ngolo, sambu bo kwikila luvunu; sambu bo nyonso kuzengisama, bo yina kwikilaka ve kieleka, kanshi bo sepelaka na buzengi. 2 Batesalonika 2:1-12.

amenet adela ax mel eyob; moarak sab qioq mbeh in aketsh x mel rajroz nakehi yiki nolles mel qe me ey namhe, tabedwan "natish yeren yeros rrs yarak" mb tyau rhaux yohy. nyeked turok yiky jn rrs yohy. tyersand "nzord yoyj rrp w nash y n z y wome mb natish y n drkrak" mb sel yob yohy meteyalyo mel mmmsh khy yasy mel, nekedy rayd sel yob w tyau rhaux mk yendoy yrf yarak. takedy y ty tsed nake wotr gky.

"Papa wa Ufalme utakapolazimishwa kwa amri inayokiuka sheria ya Mungu, taifa letu litajitenga kabisa na haki. Wakati Uprotestanti utakaponyoosha mkono wake kuvuka lile pengo ili kushika mkono wa mamlaka ya Kirumi, wakati utakapovuka lile shimo refu ili kupeana mikono na Uroho, wakati, chini ya uvutano wa muungano huu wa namna tatu, nchi yetu itakapokataa kila kanuni ya Katiba yake kama serikali ya Kiprotestanti na ya kijamhuri, na kufanya maandalizi kwa ajili ya kuenezwa kwa uongo na madanganyo ya kipapa, ndipo tutakapoweza kujua ya kwamba wakati umefika wa kutenda kwa ajabu kwa Shetani na kwamba mwisho umekaribia." Testimonies, juzuu la 5, 451.

Mu kipande iki cyo mu B'i Tesalonike turimo gusuzuma, Pawulo agaragaza ko papa wo ku mperuka y'isi ari umwe uvugwa mu magambo ane atandukanye. Papa ni "umuntu w'icyaha," ni "umwana wo kurimbuka," ni "amayobera y'ubugome" kandi ni "uwo munyabugome." Pawulo atanga n'ibindi biranga papa birenze ayo mazina ane, kuko atumenyesha ko papa, (wari ukiri uwo mu gihe cyari kizaza ku minsi ya Pawulo) "azahishurwa mu gihe cye."

kedy moyish chyeb mden chehe, yly jny y mgl mb n yrt nwor, «tyebd arkshay adyox ytak mel» apap amoy yasyllk yapap mk yly jny y ytsar n yrt nwor; hy n yly jny y ytsar mkat ykywtr mb l oxwtsar w zway j ymamy towch mb, mzyry ykywtr mb yny ysh y y chysm-mzrd yohy namhe, tyebd l az ady m rrs y ady ty tyebd y apap mk nekedy rayd mk «tak» mk mwarzmad zyry ytyebd apap kmo apap zyry ykywtr mb. ykyrat ym m rrs tyll y tyebd y afm mk «tak» mk, 1798 at 538 mel, takedy rayd mk «tak» yohy yowmt yowam m rabyod w m rabyod yohy tyebd arkshay tyebd arkshay adyox ytak mel yohy yty sll wap. takedy n mkyoch nady j ytyebd apap.

Pawulo kandi agaragaza ko ari papa uwo "urwanya kandi akishyira hejuru y'icyitwa Imana cyose, cyangwa icyo basenga; ku buryo we, nk'Imana, yicara mu rusengero rw'Imana, yiyerekana ko ari Imana." Mu bindi, ibi bigaragaza ko antikristo uvugwa mu buhanuzi bwa Bibiliya ari ikimenyetso cy'idini. Si Hitileri, cyangwa Alegizandere Mukuru. Ibi birushaho kugabanya neza irangamimerere rya papa, kuko atari gusa umunyagitugu w'idini, ahubwo ni umunyagitugu w'idini uvuga ko ari imbere mu rusengero rw'Imana. Antikristo avuga ko yicaye imbere mu itorero rya Gikristo.

Paulo na Daniel kwa mujibu wao, papa anapokuwa katika kanisa lake analolikiri kuwa la Kikristo, hudhihirisha tabia ya Shetani aliyetamani kuketi juu ya kiti cha enzi cha Mungu na kuinuliwa juu ya vitu vyote. Ninasema Paulo na Danieli, kwa maana wafafanuzi wengi wa Biblia hutambua kwamba Paulo anapoonyesha kuwa mojawapo ya sifa za papa ni kwamba yeye ni mwenye kujipenda kupita kiasi kabisa, Paulo alikuwa akinukuu tu maelezo ya Danieli kuhusu papa katika Danieli sura ya kumi na moja, ambapo Danieli huko anaandika:

“Na mtemi atatenda kulingana na mapenzi yake mwenyewe; naye atajiinua, na kujitukuza juu ya kila mungu, naye atanena maneno ya ajabu dhidi ya Mungu wa miungu; naye atafanikiwa hata ghadhabu itakapokamilika; kwa maana lile lililoamriwa litatendeka. Danieli 11:36.”

Paulo, paapa ka narcissistic chharitra thu thuh a tawngtikah, Daniel ta chhiarhlan thu chu a sawi danglam a, paapa chu amah ngei hi “Pathian tiha koh apiang leh biak a nih apiang zawng zawng chungah a dodal a, a insângsang a; chutichuan amah chu Pathian angin Pathian biak inah a thu a, amah chu Pathian a ni tih a entîr” tih a ni a ti. Daniel-a châng, paapa hnam chanchin hrechiantu chu, paapa chu antikrista a ni tih “puang chhuak” tûra ruat “hun” chungchang pawh a sawi tel a; chumiin paapa chu “thinur beiseina a famkim hma” chuan “hlawhtling” tûrin a awm ang tih a hriattîr.

“uburakari” bwarangiye mu 1798, bityo rero Daniyeli muri uwo murongo (nubwo aha atari hamwe mu hantu ndwi havugwa mu buryo butaziguye mu bitabo bya Daniyeli n'Ibyahishuwe aho amateka y'inyaka 1260 avugwa), ariko kandi agaragaza mu buryo butaziguye ububasha bwa gipapa kandi akerekana ko bwakomeretse “igikomere cyica,” nk'uko Yohana abyita, mu 1798. Nuko uwo murongo ugaragaza iherezo ry'igihe cy'ingoma ya gipapa, nubwo utagaragaza uburebure bw'icyo gihe cy'ingoma.

Mu kipande icyo, Pawulo kandi agaragaza ububasha bwari kubuza ubupapa gufata ubutegetsu bw'isi mu wa 538, ubwo yavugaga ko Abatesalonike yandikiraga bari basanzwe bazi uko kuri kwihariye. Yabajije ati: “Ntimwibuka yuko, nkiri kumwe namwe, nababwiye ibyo bintu?” Abibutsa ko bari basanzwe bazi “ikibuzaho” (bisobanura ikibuza) ubupapa kugeza igihe bwari “kuzahishurirwa mu gihe cyabwo.” Ububasha bwabanjeho kandi bukabuza ubupapa gufata ubutegetsu bw'isi ni bwo bubasha bwari butegeka isi igihe Pawulo yandikaga urwo rwandiko. Bwari Roma ya gipagani. Pawulo yanditse ko Roma ya gipagani yari “gukurwa mu nzira” kugira ngo ubupapa bushobore gufata ubutegetsu bw'isi.

Ufahamu huu ndio uliomwongoza William Miller kutambua kwamba nguvu iliyowakilishwa kama “ya daima” katika kitabu cha Danieli ilikuwa Roma ya kipagani. Uadventista unatambua kwamba muundo huo, na kwa hiyo ufahamu wote wa kinabii wa William Miller, ulijengwa juu ya uelewa wake wa vitabu vya Danieli na Ufunuo, na kwamba vitabu hivyo viwili vinazungumzia nguvu mbili za uharibifu wa ukiwa, yaani Roma ya kipagani na Roma ya kipapa. Katika kifungu cha Wathesalonike, Miller, akiwa tayari anajua (kama kila Mprotestanti alivyojua katika siku zake, kwamba papa alikuwa mpinga-kristo); alipotambua kwamba Roma ya kipagani ilikuwa nguvu ya kihistoria iliyotangulia utawala wa kipapa, na kwamba Paulo alikuwa amesema ya kuwa Roma ya kipagani ilipaswa kuondolewa kabla ya upapa kupanda kwenye kiti cha enzi cha dunia, ndipo

akaunganisha jambo hili na kitabu cha Danieli na “ya daima,” ambako inatajwa mara tatu kwamba ya daima ilipaswa “kuondolewa” kabla ya upapa kuutawala ulimwengu. Ushuhuda wa Paulo ulimwezesha Miller kuona kwamba Roma ya kipagani ilikuwa “ya daima” ya Danieli, na baada ya hapo akaweza kutambua kwamba nguvu mbili za uharibifu wa ukiwa za Danieli zilikuwa Roma ya kipagani na Roma ya kipapa. Ukweli huu unawakilisha msingi wa vuguvugu la Wamillerite. Uadventista kwa hakika kabisa unaikataa kazi ya Miller leo, lakini bado unaelewa kwamba muhtasari huu wa jinsi Miller alivyositawisha uelewa wa “ya daima” katika Danieli unathibitisha kwamba nguvu ambayo Paulo anasema “huzuia” kuinuka kwa nguvu ya kipapa mpaka ilipoondolewa ilikuwa Roma ya kipagani, ndiyo uchambuzi sahihi wa mawazo ya Miller kuhusu masuala haya.

Na kuelwiri ka “kwaa kyo kila siku” mu kitabu kya Danieli ni ishara ya Rumi ya kipagani, iliyoitangulia falme ya Rumi ya kipapa ambayo Danieli alikuwa ameiwakilisha kuwa chukizo la uharibifu, ndipo Miller aliweza kutambua nyakati za kinabii zinazohusiana na falme za unabii wa Biblia; na akili yake ilipofunguliwa kwa maono hayo, akakusanya mfululizo wa kweli zinazowakilisha misingi ya Uadventista. Kweli hizo zilitiwa muhuri juu ya majedwali mawili ya chati za waanzilishi za 1843 na 1850. Kweli hizo ndizo msingi wa Uadventista, nazo zilijengwa juu ya utambuzi wa “wakati.” Historia ya wakati ambao misingi hiyo iliwekwa ni mada ya msingi katika Majedwali ya Habakuki.

، نووبارزماد تاک رهسل مک یمن اغانب وهئ مک هواردن ناشین وهئ ادقوق مبهح ین اکهتشخ مل وکات هتسیوئپ یی اتوک یهون وب مک تاکهدش هکشئپ هدی وهئ مک انئ مههر ب نایکهی هزاس نامه مک ووبه کهی یی تسار مهکهی . نواردن اون اغانب کهو مک نوبهه کئل مگی تسار مک تئسانب یی تسار مهکهی ادلای ناد یکووتپرمل «هژوروم» مأل هب ، ارناد ادهکه اغانب مل مک ووب مهکهی یدرمل وب رهللیم مک ادهی اغانب ول تئب مهکهی یدرمل ووبهد مک یی تسار وهئ . ووبهن رهللیم یی تسار ئب هب مأل هب ، ووب شش و تسی نایوال ی «راج توهج» ، ووباردن اتسه یهون انداینب ووبه یی تسار وئپ مک تئسانب مکهی ین یبشئپ هراکتسه وین اوتهن رهللیم ، «هژوروم» ین اند مل ووب یتیرب وهئ یکهزاس . تاکب ش هکشئپ مهکهی هتشیرف یمایپ وکات تئسانب و (تسر هبئ یامور) اهی دژئ یهرا بمل رهللیم . رهکن ارئو یزئ وود یهوی چراوچ مل ین یبشئپ ، (ناکووترگکهی هوتهن) اهی دژئ یهرا بمل مهیئس یهتشیرف . وهی اوودهد (یتهی اپاپ) مکهل مژئ ، تئودهد (ناکووترگکهی هتهی الیو) نزورد یرهمه غئپ و ، (یتهی اپاپ) مکهل مژئ

Umuntu niyemera ubuhanuzi bw'ibihe bwose, si bumwe gusa, ahubwo bwose, bwashyizwe ahagaragara n'Abamillerite ku mashati abiri y'abapayoniya bera, uwo muntu akwiriye gusuzuma ku giti cye ayo kuri. Ni gute wabwemera, niba utarigeze ubusuzuma? Niba abo bantu bashakashaka ukuri kw'ishingiro bagira uko kuri inshingano yabo bwite yo kukugerageza, kandi nyuma bakemera uko kuri kose, ubwo baba bubatse ku Rutare, atari ku musenyi.

“Bari abo bahagaze nk'abarinzi b'Imana ku nkike za Siyoni babe abantu bashobora kubona akaga mbere y'uko kagera ku bantu,—abantu bashobora gutandukanya ukuri n'ikinyoma, gukiranuka no kutagukiranuka.

وهئ یه اغانب مک هوموان هتئب تئردب ئپ ی مگیئر کئتش چیه تئبان : هوته مهو هن درکر ادگائی، 1842 مل مکهمایپ مک هومتاک ول ره نیووب ندرکتس وورد یرمهسل ممئ مک تئئوئش ب مرواب

ناهى ج مەدرەبەل انتسىئى ات مومتاك وەل رە و ،مەووب ادەمەي مەئ وان لە نە .تە 1844 و 1843 وەل نامۇخ يىئىپ ەيىن نامتسەبەم مەئى .نىواد يىئىپ ادوخ مەك ەيىكانوور وەب زۆسەد ،مەواتسەم نازەي لە ناماواد یددج يىئىون مەب ژۆر مەب ژۆر كىتاك نووبارنەد یرەسەل مەك نىمەبال ەيۆكەس ادوخ مەك مەئەبەل زاو ەيىكانوور وەئ مەئاوتەد ننازەد او اىئى .نىارەگەد ادىكانوور يادەب ،دركەد ”.مەودرك مەيىامەنئىر ،مەوارد مەك مومتاك وەل رە .تەئىب نامەدرەس یدرەبەشات كەو تەئىبەد ؟مەواد يىئىپ Review and Herald, April 14, 1903.

Kuli aba abasyangwumvwa basobole kusunsula obunnabbi obw'ebiseera obw'ebyaafaayo by'Aba-Millerite, kyetaagisa okukola omulimu ogw'okutunuulira ebiseera eby'ebyaafaayo ebikiikirirwa obunnabbi obw'ebiseera. Kino kikiikirira omulimu gw'okulaga ebibaddewo ku lunyiriri lw'ebiseera. Omuyizi w'obunnabbi bw'atuuka ku mutendera gw'okunoonyereza nga alowooza ku biseera bino eby'obunnabbi, ebyategeezebwa Aba-Millerite okuva mu Bayibuli era oluvannyuma ne byesigamizibwa ku byafaayo ebyawandiikibwa, anaabanga mu kifo eky'okutegeera nti ebyafaayo ebiri ku ntandikwa y'obunnabbi obw'ebiseera buno mu ngeri ey'akabonero bifaananya ebyafaayo ebiri ku nkomerero y'obunnabbi obwo obumu. Ng'ayimiridde ku ndabika eyo, omuyizi alina okuyiga nti ebyafaayo byeddamu. Era ng'okutegeera okwo kuteekeddawo, alina n'okulaba nti Yesu alaga enkomerero ng'akozesa entandikwa.

Na kutoka katika mfululizo wa kinabii wa unabii unaonyesha mwisho wa ulimwengu kuwa ni “ujenzi wa hekalu,” mwanafunzi anapaswa kujua kwamba kuna jiwe la mwisho la kilele linalowekwa juu ya hekalu lililojengwa juu ya msingi. Anapaswa kufikia kuona kwamba msingi wa hekalu ambao Miller alitumiwa kuuweka wazi (ambao unamwakilisha Yesu Kristo, kwa maana hakuna msingi mwingine unaoweza kuweka isipokuwa Yesu Kristo), ulikuwa ni msingi uliojengwa juu ya wakati wa kinabii. Kwa kuwa Yesu anaueleza mwisho kwa mwanzo, mwanafunzi anapaswa pia kuona kwamba jiwe la kilele, jiwe la mwisho juu ya hekalu—lazima lifanane na msingi. Msingi wa hekalu kwa Miller ulikuwa wakati wa kinabii, lakini msingi huo hata hivyo haukuwa mwingine ila Yesu Kristo.

Li gorî kerema Xwedê ya ku ji min re hatiye dayînê, ez wekî avakerêkî serwer û hûşyar bingeh danîme, û yê din li ser wê ava dike. Lê bila her kes baş hay ji awayê ku li ser wê ava dike hebe. Çimkî tu kes nikare bingehê din danîne ji bilî yê ku hatiye danîn, ku ew Îsa Mesîh e. 1 Korîntî 3:10, 11.

Paulo arikumenyesha umurimo wiwe nk'ukwubaka urusengero rw'ivyo yashizeko urufatiro canke intango. Yari intumwa ku Banyamahanga, kandi yarakoreshejwe mu gushinga urufatiro rw'ishengero rya Gikristo. Muri ico gice nyene, Paulo kandi arerekana yuko imibiri yacu ari urusengero rwa Mpwemu Yera. Hari kandi urusengero rwa Salomo n'ihema ry'ibonaniro ryo mu bugaragwa, kandi ivyo vyose bifise imishinge, vyose bigaserukirwa muri Yesu Kristo. Urufatiro Miller yakoreshejwe gushinga rwari urusengero rw'Abadiventisti, kandi urufatiro rw'urwo rusengero ata gukeka ni Yesu Kristo, ariko mu buryo burushirije kuba ubwihariye ni urwo rusengero rwubakwa n'ibikoresho vya mpwemu kandi vya kinyakuvugishwa n'Imana.

امەورە ەيکەرەس ینگەس مألەب ،تەئىب حەسەم ەسەي ع تەئىبەد امەورە ەيکەرەس ینگەس ،مەوئى رەبەل ارد كەهەسەي مەلەمۆك رەلەم ۆب مەكنوچ ،تەئىرگەب ۆخەل یرەبەمەغەئىپ ەيىكەربەشەئىپ ەيىكەهەسەي تەئىبەد «كەئىژۆر ۆب لاس» ەيامەنەب لە ووب ەيتىرەب مەك ،ووب ادەئىت ناكەهەي رەلەم ەيىكەربەشەئىپ ەسەي مەك

دهی ن که دهی ام نه ب چیه موهی ره بهل و ، دهی ن تاک یی تهی ار بهم غیپ ی موهن یسان ، دهی اسای وهی ئی بهب و (ام نه ب) تاکب حیسم یسی ع ی تهی ار نه ئون مک تی بهه ادلی اتوک مل که هی اتواه متسی ویپ بتی ئی رزماد حیسم یسی ع ین درکار کشای مک ادکه هی اسای مل مموک وان مل تی ب ئی کربش ئپ ی که هی اسای حیسم ی تهی اس مک مل که هی یدن مهمت بهی ات مک ، «س اب مه که ی» ی اسای موهی ی این ل د ب ش هی اسای وهی تاکد یرای د ادات هر مس مل یی اتوک مک تاکد ی تهی ار نه ئون .

Katika 2 Wathesalonike, wale ambao hawakupokea kuipenda ile kweli wapate kuokolewa, waliikataa kweli kama inavyowakilishwa na neno la Kigiriki lililotokana na neno la Kiebrania lililoundwa kwa herufi tatu, ambalo limetafsiriwa kuwa “kweli” katika Agano la Kale. Kundi lile linalopokea upotevu wenye nguvu, kwa sababu waliamini uongo, lilikataa kurejea kwenye mapito ya kale, misingi ya Uadventista kama ilivyowakilishwa juu ya chati mbili takatifu. Basi, katika kifungu ambacho tumekuwa tukikizingatia kwa muda fulani sasa, inasema:

“Yohana’yigishije uwo mumarayika ukomeye ntiyari undi muntu usanzwe, ahubwo yari Yesu Kristo ubwe. Gushyira ikirenge cye cy’iburyo ku nyanja, n’icy’ibumoso ku butaka bwumye, bigaragaza uruhare ari gukora mu bihe bya nyuma by’intambara ikomeye iri hagati ye na Satani. Uwo mwanya werekana ubushobozi bwe bw’ikirenga n’ubutware bwe ku isi yose. Iyo ntambara yagiye irushaho gukomera no gufata indi ntera uko ibihe byagiye bisimburana, kandi izakomeza ityo kugeza ku bihe byayo bya nyuma, igihe ibikorwa by’ubuhanga by’imbaraga z’umwijima bizagera ku gasongero kabyo. Satani, yifatanyije n’abantu babi, azayobya isi yose n’amatorero atemera gukunda ukuri. Ariko uwo mumarayika ukomeye asaba ko bamwumvira. Arangurura ijwi riranga. Agomba kwereka abifatanyije na Satani ngo barwanye ukuri imbaraga n’ubutware bw’ijwi rye.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Omutindo guno ogw’enyuma, “amakanisa agaatafuna okwagala okw’amazima” ge bagole ababi era abasirusiru aba Danyeri ne Matayo, abo Amoosi 8:12 b’alaga nti balitandika okunoonya obubaka bwa Katonda obw’okulabula obusembayo nga kiwedde nnyo. Kiwedde nnyo, kubanga baakkiriza obulimba obukwata ku misingi gy’Obwadiventi. Obwadiventi bwatandika okusooka okunywa ku bulimba obwo mu 1863, era okuva olwo kyali kuserengeta kwokka okutuuka ku nkomerero.

Ndzi pfa ndzi tsala leswi, swi nga endleka swi ri swa miehleketo ya mina ntsena; kambe hi rihi ku vonakala lokuntshwa ka vuprofeta loku ngenisiweke eka Vua-Adventist ku sukela hi 1863? Ellen White u vula hi ta rungula ra Jones na Waggoner ra 1888 leswaku a ri ri rungula leri a a ri chumayela ku ringana malembe yo tala. Rungula ra vona ri nga ha va ri twakale ri ri lerintshwa naswona ri chavisa eka Vua-Adventist hi 1888, kambe ku va lerintshwa ka rona ni ku chavisa koloko a swi vangiwanga hi rungula lerintshwa, kambe hi ku fa mahlo loku a ku ri karhi ku wela vanhu va Xikwembu ku sukela hi 1863.

Ellen White, 1863 이전에 재림교가 라오디게아의 상태에 있다고 밝혔다. 그러므로 라오디게아의 눈먼 상태는 이미 1863 이전부터 재림교 위에 스며들고 있었다. 그러나 1863년에 교회는 레위기 26장의 “일곱 때”에 관한 진리를 공식적으로 제쳐 두었는데, 그것은 곧 밀러가 발견한 맨 처음의 “시간 예언”이었다. 1863년 이후로 재림교 안에서 드러난 예언적 빛은 전혀 없었다! 무엇이 변화였는가?

یاسی ع و ووبارن داینب وارکینیبشئپ یتاک رسهل مکاگتسرپ یهغانب یهدرب مکهی وهی رملیم یهیدرب مکهی وهی .توکهوال اد1863 یلاس هل مومزی یتنئفدهی نهیالهل ،ادهد ناشین یحیسم موهحیسم نهیالهل ادلایناد هل و ووب اردناتسمو تاک رسهل مک ،انید ادهکاگتسرپ یهغانب هل تهر ،ووباد ناشین ،«رهنئروسرس یرایرئمژ» ،ینؤلپ کمو یوخ موهی ،ووبارک شهکشئپ ...موهییزؤد رهلیم یهیدرب مکهی ره وهی .توکهوال و موهیارک

هل هنیقتسار یکئوادوور هب یهژامای حیسسم ،موهیانهده مکهدره یینیبشئپ یوارکتهر “ مکهی اگتسرپ مکهی یندرکتسورد هب ووب رادیندنمویپ موادوور وهی .درک لیئارسئی یوژئم ووبهد و ،ووبه یینووبئج هبئج تهبیات یکهی موئش هب ادحیسسم یه مکهی ینتاه یتاک هل مدنهره کئتاک .یهه ممئی ئوب شیکهی هن او اهوره ،تئب ناکمههلوج ئوب زامگناب تهبیات یکئزئ هب هل یواومت هب مکهنیچنب و ناکهراوید ئوب ناکهروگ مدره ب ،ارکتسورد نامئلس ی اگتسرپ چیه ووبهن ،اننتاینب ینئوش هنارنهیگ یهوهی او د ؛نووبارنئ یوارکهدامای هب مگنک ینئوش هل مک ووب تسیوئپ نایموهی امنهت ناراکئیرک ؛تئرنئمبراکه ب نایرسهل کئیرئمئی هب و ییاسائان یکهی مرابهق هب کئدره ب ،ادهن یچنب هل نانئمبراکه ب ئوب .نئبنئایاد ادنایوخ هدامای و ،موهییزؤدن یئوب نایکئینئوش چیه ناراکئیرک مأل هب ؛ووبارنئ تهبیات یکهی موئش یهیم نایئوب ،ووبتوکه نانئمبراکه ب ئوب هب نای اگئیر رسهل کمو ،درب وهی .ندنمسپیب نووبهن نارهن تاینب کئتاک مأل هب .موهیام وارکتهر یکئدره ب ژئرد یکهی موام .ووب ندرکی رازئب یزئ ه مرابهق مک موزؤدب کئدره ب یهوهی ئوب نارمگ رۆز یکهی موام ،درب مشؤگ یناناد هنتش یگ مراب وهی تئناوتب و ،تئبه تهبیات ینئوش وهی ینترگ ئوب یواجنوگ یهوهی و تسیوئپ ادهگنرگ منئوش مهی ئوب ناین درائبله هل ر مگهئ .تئش ینمداد یرس هل مک تئیرگبله هی مروگ کئدره ب ووبهد .موهییسرتهم متوکه مکانب ییواومت یشیاسای ،هیدرک نایناللقاعان یکهی ملهه هتاک هل .تئیرگب هگرب نایرز و ،نتس هب ،رؤخ ییرهگی راک تئناوتب مک موزؤدب ادن اکهر وگ رۆز مراب یراشف رئز هل مأل هب ،نووباردرئزبله دره ب نیدنچ ادن اکهزاوای ج نایهگرب اووه یتخهوان ییراکن اړوگ یهوهن درکی قات شهکی د یکئدنهه .موهنووب ترهپترهپ وهی .ووبارکتهر رۆز یکهی موام مک یهدرب وهی ئوب ارشئکار جنرهم ادی یتؤک هل مأل هب .ترگهن ادئت یکئئل مک نیرتکووچ یهوهی ئوب ،ووبی ینیب نایرز و رۆخ ،اووه یهپارخ دره ب مگرب یکهی مهن درکی قات وومه .درک نینکشپ نایدره ب وهی نارهن تاینب .تئوکهپراید مگرب دنوت یراشف یهوهن درکی قات تئناوتب ر مگهئ ،ادنایرپرب .کئیکهی هل مگج ووبترگ ئوب ،ارکدنمسپ مکهدره ب .اردم اچنهئ مک مهن درکی قات .نرگب یرمو دره ب مشؤگ ئوب ،تئیرگب ینینیب هل .تئجنوگه ئول یواومت هب مک توکرم د ،ارنئ یوخ یوارکی راید ینئوش ”تئئلده .هحیسسم یامئهدرب مهی مک ارد ناشئپ ایاشیئ ،ادهن ارهمه غئپ

“Mumtakatifue Bwana wa majeshi Yeye mwenyewe; naye awe hofu yenu, naye awe kitisho chenu. Naye atakuwa mahali patakatifu; lakini atakuwa jiwe la kujikwaza na mwamba wa kuangusha kwa nyumba zote mbili za Israeli, mtego na tanzi kwa wenyeji wa Yerusalemu. Na wengi miongoni mwao watajikwaa, na kuanguka, na kuvunjika, na kunaswa, na kukamatwa.’ Akipelekwa chini katika njozi ya kinabii hadi ujio wa kwanza, nabii anaonyeshwa kwamba Kristo atachukua majaribu na vipimo ambavyo matendo yaliyofanywa kwa jiwe kuu la pembeni katika hekalu la Sulemani yalikuwa ishara yake. ‘Kwa hiyo, Bwana MUNGU asema hivi, Tazama, naweka katika Sayuni kwa msingi jiwe, jiwe lililojaribiwa, jiwe kuu la pembeni la thamani, msingi ulio imara; yeye aaminiye hatafanya haraka.’ Isaya 8:13–15; 28:16.”

“Mangalamko gya retililiwa, Nzambi wasoola dibwe dia lusekeleko, ne wa ditya Yandi mwinaye. Wa dibiikila ne, ‘lusekeleko lua bushuwa.’ Bantu bônso ba pa buloba badi ne bua kutentekela pa dîdi mitalu yabu ne makenga abu; dîdi ne bua kuikala dikole bua kuyikokela

yônsò. Ne dikenga dionso dipuangane, badi ne bua kutunga pambidi padi. Kilisto mmu ‘dibwe didi dimanyishiibwe.’ Bônsò badi batèkela ditalala diabu mu Yandi, Yandi kàtukù ubafikisha ku dipanga dia ditekemena. Yandi mmukole kuikala pansu pa miyi yônsò. Yandi mmukokèle mpressio wa dipanga dia Adama, ne dipanga dia bana bende, ne mmupatuke bu mutshimunyi udi ushinda menemene bukole bua bubi. Yandi mmukokèle mitalu yônsò idi milwe pa Yandi ku luse lua mukaji ne mulume yônsò udi ululangana ne malu mabi ende. Mu Kilisto, mwoyi udi ne dipanga mmumone dipungila. Yandi ngudi lusekeleko lua bushuwa. Bônsò badi bamuvwija ntentelelu wabu, badi bapuule mu dikengi dia menemene.”

“Mu buprofeti bwa Yesaya, Kristo avugwa ko ari urufatiro rwizewe kandi akaba ibuye ritsitaza. Intumwa Petero, yandikiye ahumekeke na Mwuka Wera, agaragaza mu buryo busobanutse uwo Kristo abera ibuye ry’urufatiro, n’uwo abera igitare gitsitaza:

“So be it you have tasted that the Lord is gracious. To Him coming, as to a living stone, truly rejected of men, but chosen by God and precious, you also, as living stones, are being built up into a spiritual house, a holy priesthood, to offer spiritual sacrifices acceptable to God through Jesus Christ. Therefore also it is contained in the Scripture, Behold, I lay in Zion a chief cornerstone, elect, precious; and he who believes on Him shall not be put to shame. To you therefore who believe, He is precious; but to those who are disobedient, the stone which the builders rejected, the same has become the head of the corner, and a stone of stumbling and a rock of offense, even to those who stumble at the word, being disobedient.’ 1 Peter 2:3–8.”

“Waamini hao, Kristo ndiye msingi wa hakika. Hawa ndio wale wanaoanguka juu ya Mwamba na kuvunjwa. Hapa kujiweka chini ya Kristo na imani katika Yeye ndivyo vinavyowakilishwa. Kuanguka juu ya Mwamba na kuvunjwa ni kuuacha haki yetu wenyewe na kwenda kwa Kristo kwa unyenyekevu wa mtoto, tukitubu makosa yetu, na kuamini katika upendo Wake wa kusamehe. Vivyo hivyo, ni kwa imani na utii ndipo tunapojenga juu ya Kristo kama msingi wetu.”

“Eheno jiwe hili lililo hai, Wayahudi na watu wa Mataifa pia waweza kujenga. Huu ndio msingi wa pekee ambao juu yake twaweza kujenga kwa usalama. Ni mpana kiasi cha kuwatosha wote, na una nguvu za kutosha kuhimili uzito na mzigo wa ulimwengu wote. Na kwa kuunganishwa na Kristo, lile jiwe lililo hai, wote wajengao juu ya msingi huu huwa mawe yaliyo hai. Watu wengi huchongwa, husuguliwa, na kupambwa kwa juhudi zao wenyewe; lakini hawawezi kuwa ‘mawe yaliyo hai,’ kwa sababu hawaunganishwi na Kristo. Pasipo muungano huu, hakuna mtu awezaye kuokolewa. Pasipo uzima wa Kristo ndani yetu, hatuwezi kustahimili dhoruba za majaribu. Usalama wetu wa milele hutegemea kujenga kwetu juu ya msingi ulio imara. Makutano wengi leo wanajenga juu ya misingi ambayo haijajaribiwa. Mvua inaponyesha, na tufani inapovuma kwa ghadhabu, na mafuriko yanapokuja, nyumba yao itaanguka, kwa sababu haikuwekwa juu ya Mwamba wa milele, jiwe kuu la pembeni, Kristo Yesu.”

“Kwa bo abo bakugwa ku iZwi, kuba tabakutiya,’ Kristo ni ibwe lyakukhumya. Lelo ‘ilibwe abo bakubaka bo bakalirema, ilyo line ni lyo lyabaye umutwe wa pa ngodya.’ Nga libwe ilyakalemwa, Kristo mu mulimo wakwe wa pa nsi alipitile mu kusulibwa no kupontwa. Ali ‘uwasulibwa no kulemwa ku bantu; umuntu wa bulanda, uwishibila ubulanda: ... alasulibwe,

naifwe tatwamubalilepo.’ Esaya 53:3. Lelo inshita yali ipepifye iya kuti akwezgiwe mu bukata. Ku kubuka ku bafwe akalangilwa ati ‘Mwana wa Lesa mu maka.’ Abaroma 1:4. Pa kwisa kwakwe kwa cibili akamoneka nga Mukama wa mu igulu no mu nsi. Abo abali nombamba mu kushimwipika pa musalaba bakeshiba ubukulu bwakwe. Imweo yonse ya mu cilengwa yonse nga ilemona, ilibwe ilyakalemwa likaba umutwe wa pa ngodya.”

“Na juu ya yeyote litakayemwangukia, litamsaga na kumfanya unga.” Watu waliomkataa Kristo walikuwa karibu kuuona mji wao na taifa lao vikiharibiwa. Utukufu wao ungevunjwa, na kutawanywa kama mavumbi mbele ya upepo. Nayo ni nini iliyowaangamiza Wayahudi? Ilikuwa ni lile mwamba ambalo, kama wangelijenga juu yake, lingekuwa usalama wao. Ilikuwa ni wema wa Mungu uliodharauliwa, haki iliyokataliwa kwa dharau, rehema iliyopuuzwa. Wanadamu walijiweka wenyewe katika upinzani dhidi ya Mungu, na yote yaliyopaswa kuwa wokovu wao yakageuzwa kuwa maangamizi yao. Yote ambayo Mungu alikusudia kwa uzima walikiona kuwa ni kwa mauti. Katika kusulubishwa kwa Kristo na Wayahudi kulihusishwa maangamizi ya Yerusalemu. Damu iliyomwagika juu ya Kalvari ndiyo ilikuwa uzito uliowazamisha katika uharibifu kwa ulimwengu huu na kwa ulimwengu ujao. Ndivyo itakavyokuwa katika ile siku kuu ya mwisho, hukumu itakapowaangukia wale wanaoikataa neema ya Mungu. Kristo, mwamba wao wa kujikwaza, ndipo atakapoonekana kwao kama mlima wa kisasi. Utukufu wa uso Wake, ambao kwa wenye haki ni uzima, kwa waovu utakuwa moto ulao. Kwa sababu ya upendo uliokataliwa, neema iliyodharauliwa, mwenye dhambi ataangamizwa.

“Bi gelek nimûne û hişyarîyên dubare, Îsa nîşan da ku encama redkirina Kurê Xwedê ji aliyê Cihûyan ve dê çî be. Di van gotinan de, Wî hemû kesên di her serdemê de ku Wî wekî Rizgarkera xwe qebûl nakin, qast dikir. Her hişyarî ji bo wan e. Perestgeha bêhurmetkirî, kurê neguhdar, cotkarên derewîn, avakerên bi heqaret, hemberê xwe di ezmûna her gunehkarî de hene. Heke ew tobe neke, ew ceza ku wan pêşnîşan dida, ya wî dê be.” Desire of Ages, 597–600.

Tukendeleza jambo hili katika makala inayofuata.